

2024 © Erasmus MC, Rotterdam. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of enige wijze, hetzij elektronisch, hetzij mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

Dit bestand is gepubliceerd op **woensdag 2 oktober 2024 11:27**.

Ba Geneeskunde / 2024-2025 / Jaar 2 / Thema Ba2A / Deel Ba2A2 / Week Ba2A.10 / VO.1

VO.1

Pathologie van het mammacarcinoom (DigiMic)

2 SBU

Docent(en)

- C.H.M. (Carolien) van Deurzen
- C.J. (Kees) Vissers

1

Toelichting

1.1

Beschrijving

Dit vaardigheidsonderwijs heeft de diagnostiek van de palpabele tumor in de borst als onderwerp. De verschillende afwijkingen (benigne en maligne) die aanleiding kunnen geven tot een palpabele tumor in de borst worden geïllustreerd, hiervoor zijn enkele macropreparaten en vijf microscopische preparaten aanwezig.

De microscopische preparaten omvatten goedaardige afwijkingen, premaligne afwijkingen en verschillende vormen van het mammacarcinoom.

De microscopische preparaten kun je zelfstandig bestuderen, de macropreparaten worden in kleine groepen door de docenten gedemonstreerd.

1.2

Vorbereiding

Lees de literatuur uit van de Velde en Kumar.

Bekijk de zelfstudieopdracht ZO.4 Histopathologie: mamma en mammacarcinoom uit week Ba.2.A.1 via nogmaals en herhaal kort de microscopische anatomie van de mamma het internet

https://www.erasmusmcelearning.nl/play.php?template_id=717

Product

De antwoorden op de vragen.

Vorbereiding responsiebijeenkomst

Noteer de vragen waarover na discussie met je medestudent(en) onduidelijkheid blijft bestaan. Formuleer met elkaar een heldere vraag voor de respondent.

1.3 Literatuur

Basisliteratuur

- Kumar, V. et al. (2017). Robbins Basic Pathology. (10th ed.). Philadelphia: W.B. Saunders. 736-747
- Krieken, J.H.J.M. van, R.G.H. Beets-Tan, A.J. Gelderblom, M.J.J. Olofsen, H.J.T. Rutten. Leerboek Oncologie. (10th ed.). Houten: Bohn Stafleu Van Loghum 435-448 (tot 25.8 Therapie)

2 Lesinhoud

Bekijk de microscopische preparaten, probeer hierbij steeds in eerste instantie op lage vergroting de opbouw van normaal mammaweefsel met lobuli en ducten (melkgangen) te herkennen. Indien er buisstructuren aanwezig zijn probeer dan te ontdekken of deze door één laag, twee lagen of meer lagen cellen worden bekleed. Let goed op de rangschikking van de buisstructuren, zijn deze regelmatig verdeeld?

Twee preparaten van normaal mammaweefsel vind je hier:

Preparaat A. [Normale mamma](#)

Preparaat B. [Normale mamma, tepel](#)

[Preparaat 1 - D01-41796](#)

Het microscopische preparaat is vervaardigd van een palpabele afwijking in de borst van een 43-jarige vrouw. Op het mammogram was een architectuurverstoring zichtbaar en er waren verspreid 'microcalcificaties' zichtbaar. Er werd besloten de afwijking te verwijderen.

1. Wat zijn 'microcalcificaties'?
2. Herken je op lage vergroting nog de globale bouw van mammaweefsel?
3. Wat valt op als je in het bijzonder let op de hoeveelheid cellen in de melkgangen (ducten)?
4. Wat valt je op als je let op de diameter van de buisstructuren?
5. Normaal mammaweefsel is vetrijk, hoewel er in dit preparaat wel vetweefsel aanwezig is, is dit voor een belangrijk deel ingenomen door een andere weefselsoort, welke?
6. Is dit een goedaardige afwijking of een kwaadaardige afwijking? Hoe heet deze afwijking?

[Preparaat 2 - D00-40385](#)

Deze coupe is gemaakt van een 'lumpectomie' preparaat van een 51-jarige vrouw. Op een mammogram waren verdachte 'microcalcificaties' zichtbaar (zie figuur 1) en er was een vage palpabele zwelling aanwezig.

MC,

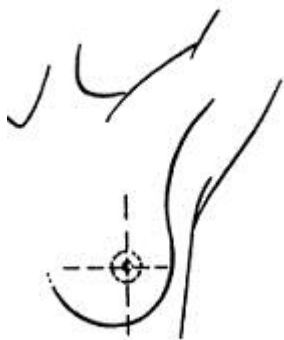
2.
 1. Wat is een lumpectomie?
 2. Herken je op lage vergroting nog de globale bouw van mammaweefsel?
 3. Wat valt op als je in het bijzonder let op de hoeveelheid cellen in de melkgangen (ducten)?
 4. Wat valt je op als je let op de diameter van de buisstructuren? In welk opzicht verschilt het aspect van de ducten als je deze vergelijkt met preparaat 1?
 5. Hoe zien de lobuli eruit?
 6. Is dit een goedaardige afwijking of een kwaadaardige afwijking? Hoe heet deze afwijking?
 7. Hoe verklaar je de microcalcificaties, welk aspect van de microcalcificaties zou de radioloog er toe gebracht hebben deze als 'verdacht' te classificeren?
 8. Verklaart het microscopische beeld de vage palpabele zwelling?

[Preparaat 3 - D99-10632](#)

Deze patiënte, een 57-jarige vrouw, had eerder in de rechter borst een tumor gehad waarvoor de borst verwijderd was. Nu bleek bij controle dat er in de linker borst een palpabele tumor in het mediale onderkwadrant aanwezig was. (zie figuur 2). Na multidisciplinair overleg werd besloten tot een 'mamma-ablatie' met okselklierdissectie. De coupe die je ziet is vervaardigd van de palpabele afwijking.

3.
 1. Wat is een 'mamma-ablatie'?
 2. Geef in de figuur het mediale onderkwadrant aan
 3. Wat is een okselklierdissectie? Waarom wordt deze verricht?
 4. Hoe vind je de opbouw van het mammaweefsel, worden er buizen gemaakt?
Is het regelmatig? Hoe is de begrenzing?
 5. Is dit een goedaardige afwijking of een kwaadaardige afwijking? Hoe heet deze afwijking precies?
 6. Ken je een "precursor" laesie die aan deze afwijking vooraf kan gaan?
 7. Is het mediale onderkwadrant een gebruikelijke locatie voor deze afwijking?

; MC,

[Preparaat 4 - Do4-40551](#)

Deze 48-jarige vrouw heeft eerder een mamma-ablatie ondergaan waarna er een reconstructie had plaatsgevonden waarbij er ook een mamma-prothese was geplaatst. Rondom de prothese had zich een (pseudo)kapsel gevormd. Bij controle werd er onregelmatig weefsel gevoeld en was ook de beeldvorming 'verdacht'. In eerste instantie werd er een cytologische punctie verricht, de uitslag hiervan luidde "*sterk verdacht voor maligniteit*". Mede op verzoek van patiënte werd de borst inclusief de prothese verwijderd. Uit het fibreuze weefsel rondom de prothese holte werd weefsel voor histologisch onderzoek bemonsterd. Eén van deze coupes zie je nu.

4.
 1. Wat is een cytologische punctie? Wat zijn de voor- en nadelen van dit type onderzoek?
 2. Herken je nog normaal mammaweefsel in de coupe?
 3. Zie je weefsel van het pseudo-kapsel, wat voor soort weefsel is dit?
 4. Zie je de cellen die waarschijnlijk de cytologische uitslag verklaren?
 5. Maken deze cellen bepaalde structuren?
 6. Van welke afwijking is hier sprake?
 7. Welke typen mammacarcinoom ken je?

[Preparaat 5 - Do4-40633](#)

Deze coupe is een doorsnede door een 5cm grote tumor die werd verwijderd uit de linker borst van een 21-jarige vrouw, een macroscopische foto van het operatiepreparaat zie je [hier](#).

5.
 1. Hoe is de begrenzing van de tumor?
 2. Beschrijf de microscopische architectuur van de afwijking, let hierbij op de buisstructuren en op het tussenliggende weefsel.
 3. Wat lijkt de belangrijkste weefselcomponent van deze afwijking?
 4. Welke afwijking is dit?